

‘ทวยเทพบุตรแห่งชนต์โอลฟ์กัง’ จินตภาพส傢าะหารกและเด็กในศิลปกรรม เรอเนล์ชองค์และบารอค

เลิศศิริรัช บารกิตติ*

บทความนี้แปลและเรียนรู้จากบทที่ ๑๙ “The Angels of St. Wolfgang”: Representation of Infancy and Childhood in the Art of the Renaissance and of the Baroque ในหนังสือ Art as Therapy: Collected Papers ของ Edith Kramer พิมพ์โดย Athenaeum Press, Gateshead, Tyne and Wear, Great Britain; 2000. หน้า ๒๔๐-๒๔๕. เนื้อหาเป็นการแสดงสภาวะจิตของเด็กตลอดจนอิทธิพลความเป็นจริงในช่วงพัฒนาการจากสภาพทารก-เด็กก่อนวัยรุ่น ที่สัมพันธ์กับภาพลวงตาในความทรงจำต่อสมรรถนะความประณญาณ. ผู้เขียนอ้างงานศิลปะที่นบุชาที่ประดับด้วยเหล่าเทพนุต្តิมีปีกและลักษณะแบบอิทธิพลเรอเนล์ชองค์โดยแพ歇อร์และประติมากรรมแบบศาสนศิลป์บารอคโดยฉวนเชโลร์ ที่แสดงสภาพลวงตาที่สร้างสรรค์พัฒนาการความคิดในวัยทารก.

Michael Pacher's Altar of St. Wolfgang

โบส์การแสวงบุญเซนต์โอลฟ์กังอันคักร์ลิธอร์ที่เมือง Wolfgangsee ประเทศออสเตรีย เป็นหนึ่งในตัวอย่างสถาปัตยกรรมกอธิคชั้นสูงแบบชนบทที่งดงาม เริ่มสร้างเมื่อ พ.ศ. ๑๙๔๔ และต่อเติมใน พ.ศ. ๑๗๗๒ จนสมบูรณ์ใน พ.ศ. ๒๒๒๖. ภายในมีแท่นบุชา “Pacher Altar” ที่มีชื่อเลียงกරะฉ่อนโลกา ตั้งเด่นเป็นสง่าอยู่ สร้างโดยไม่เคลิปแพเชอร์ จิตรกรนักแกะลักษณ์ไซร์ทิรอล. แท่นบุชาแพเชอร์ เริ่มสร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๐๑๔ เสร็จสมบูรณ์และติดตั้งได้ ๑๐ ปีต่อมา มีรูปลักษณะและองค์ประกอบสมผasanรูปแบบกอธิคชั้นสูงกับเรอเนล์ชองค์. ที่ใจกลางปีกแท่นบุชาเป็นภาพแกะลักษณะ

ไม้ล่นซึ่งราปิดทองแสดงเหตุการณ์สมมิงกุญของพระแม่พระมหาวิริณี.

ทางด้านซ้ายของแท่นบุชาแพเชอร์จะหนาด้วยแท่นบุชาผีมือเยี่ยมสร้างโดยชอ้มสจวนเชโลร์ ประติมากรรมบารอคชาวบ้าว่าเรียน ประกอบด้วยโศรุร่างซับซ้อน สร้างเสร็จสมบูรณ์ภายใน ๑ ปี และติดตั้งใน พ.ศ. ๒๒๑๙. แท่นบุชาคู่นี้ประกอบด้วยภาพเหตุการณ์ ๒ ภาพ: ภาพครอปบครัวพระเจ้าอยู่หัวซึ่งชัย และทางซึ่งขาวเป็นภาพเซนต์โอลฟ์กังให้พร. หนึ่งแท่นบุชาขึ้นไปเป็นภาพการสมมิงกุญของพระแม่พระมหาวิริณี. มีเรื่องเล่าขานว่าแต่เดิม แท่นบุชาของฉวนเชโลร์ สร้างขึ้นเพื่อแทนแท่นบุชาแพเชอร์ซึ่งดูล้าสมัย. แต่ฉวนเชโลร์ได้อันธุรักษ์แท่นบุชาของแพเชอร์ไว้ที่เดิม และจัดให้แท่นบุชาของ

*คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เข้าติดตั้งในต่ำแห่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน. หากเรื่องเล่าขานนี้เป็นเรื่องจริง ก็เป็นประจักษ์พยานชี้นหนึ่งที่ปรากฏไม่ปอยนักในการแสดงความนับถืออ่อนน้อมตนของผู้ที่มาที่หลัง. (หมายเหตุของผู้แปล: มนุษย์ล้วนใหญ่จะพยายามซัดภาพลักษณ์ของผู้บุกเบิกคนก่ออาณาจักรอย่างไรเยื่อไเย่ เพื่อความโดดเด่นของตน). โดยทั่วไป ศิลปินบารอกมีความเชื่อมั่นในรูปแบบสิ่งประดิษฐ์ของพวกรต้นว่าเหนือซึ่งกวางนศิลปะอื่นที่เคยสร้างไว้ก่อน.

ในองค์ประกอบของแท่นบูชาทั้งคู่นี้ที่ชวนหัศนาที่สุดได้แก่เหล่าเทพบุตรมีปีกตัวน้อย ๆ ไม่ลักษณะท่าทางท่าต่าง ๆ ที่อยู่รายล้อมตัวละครผู้ใหญ่. เทพบุตรมีปีกที่แท่นแพเชอร์มีอายุประมาณ ๙-๑๗ ปี. เทพบุตรมีปีกของหวานและรากอายุ๗๓ ขวบครึ่ง. ถ้ามองในเชิงจิตวิเคราะห์ เหล่าเทพบุตรของแพเชอร์อยู่ในช่วงภาวะแห่งก่อนเข้าสู่วัยรุ่น ขณะที่เทพบุตรทารกของหวานและราก ดูว่าเพิ่งจะได้มาซึ่งความเป็นตัวตนและอยู่ในช่วงแรกเริ่มสถานการณ์ Oedipal*. เมื่อมองพินิจเหล่าเทพบุตรของหวานและรากกับเทพบุตรของแพเชอร์ จะตระหนักรถึงการเปลี่ยนสภาพชีวิตเด็กตามลิขิตสวรรค์.

ถ้าเลือกสังเกตติดตามพัฒนาการของปัจเจกบุคคลแทนลำดับเชิงประวัติศาสตร์จะต้องตั้งต้นพินิจพิจารณาเหล่าเทพบุตรของหวานและราก ซึ่งสัมพันธ์กับ Eros บุตรชายตัวน้อยของ Aphrodite และแล้วก็อาจมีครรภาระในศาสนา. สภาพการเหงาล่องลอยอย่างไร้น้ำหนักบันสรวงสรรค์ทำให้ดูว่ามีพลังมหาศาล ดังที่เทพบุตรองค์น้อยเหลาอุ้มหุ่นจำลองโภสธรเซนต์โวล์ฟกังล่องลอยอยู่ และอีกองค์หนึ่งยกชูหวานที่หนักหน่วงขึ้นอย่างสบายน (รูปที่ ๑). เทพบุตรอีก ๒ องค์ท่าทางซึ่ง

เล่นซ่างอย่างรู้อย่างเห็นเหมือนอยู่ร่อง ฯ พระแม่ที่กำลังสัม芒กุญ องค์หนึ่งซ่อนอยู่ในรอยพับเลือคลุมของพระแม่ที่เขายกพยุงขึ้น ขณะที่อีกองค์หนึ่งกำลังเออบมองลอดใต้ชายเสื้อคลุมของพระแม่ที่เข้าดึงขึ้น. โดยรวมแล้ว เหล่าเทพบุตรน้อยฯ เหล่านี้ดูว่ารับการเย้ายวนอย่างไรเดียวสาและไม่ได้ใส่ใจอื่นใด.

ตรงกันข้าม จะเห็นว่าเหล่าเทพบุตรของแพเชอร์ทำหน้าที่รับใช้ในโภสธรอย่างขยันขันแข็ง ด้วยความรับผิดชอบ. เทพบุตรคู่หนึ่งอ่านบทนตรีอย่างตั้งอกตั้งใจขณะร้องเพลงสวัด (รูปที่ ๒). ส่วนองค์อื่น ๆ ถือประคองเสื้อคลุมที่หันหน้าของพระแม่ในท่วงท่าส่ง่าน่านบถือ และองค์ที่ดูมีอายุมากกว่ากำลังรู้ดม่านหองคำที่เสนอหนังกากทางด้านหลังของพระเบศเจ้าและพระแม่พระมหาจารินี. ในหมู่เทพบุตรของแพเชอร์ ดังกล่าวได้แสดงชัดว่าเป็นผู้ที่ผ่านพ้นโศกนาฏกรรมช่วง Oedipal* แล้ว, จึงเกิดความหยิ่งผยอง และแสดงสภาพหลุดพ้นภาวะแห่งตัว. พวกเขารู้ว่าได้รับภาระหนัก แต่ไม่เกินความอดทน. ในที่สุดพวกเขาก็ได้เริ่มวัยเข้าสู่ระยะสันติเมื่อผ่านโภการที่สร้างอัตตา นุภาพที่แข็งแกร่งเพื่อสู้กับพายุแห่งการเป็นวัยรุ่น ซึ่งช่วงนี้จะนานหลายปี.

เหล่าเทพบุตรทารกของหวานน้ำเลือร์แสดงความเบิกบานเพียงช่วงสั้น ๆ, ซึ่งความผิดหวัง, ความผิดพลาด, และความจำเป็นต้องหักห้ามใจก็จะตามมาในเมื่อชา. อาจจะด้วยเหตุนี้ที่เป็นส่วนหนึ่งที่พลังวังชาและเสน่ห์ของเหล่าเทพบุตรทารกแบบบารอกอยู่ยังยืนได้มากระทั้งวันนี้. สำหรับในภาพรวมแล้ว ศาสนาศิลปกรรมแบบบารอกไม่มีความดูดดึงใจที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกอ่อนไหวต่าง ๆ ในยุคร่วมสมัย, ความคงอยู่อาจเป็น

รูปที่ ๑ เทพบุตรทารกของหวานและราก แก่งหวาน

รูปที่ ๒ เทพบุตรเด็กของแพเชอร์ กำลังอ่านบทนตรีเพลงสวัด

เพื่อความสำเร็จด้านศิลปะเทคโนโลยีค.

การได้ค้นพบประติมารรมรุ่นแรกที่มีประกอบกับความสนใจด้านภาษาอังกฤษได้ปฏิวัติการนำเสนอรูปแบบศิลปะเรื่องราวของมนุษย์ ศิลปะแบบเส้นย่อสั้นส่วนอย่างถูกต้องที่ย่อสั้นลงล่วงหน้าและจุดที่หายไปได้เข้าแทนที่การตัดสินสั้นส่วนตามลำดับชั้นและการจัดวางในภาพ สั้นส่วนและการกำหนดพื้นที่ได้ถูกนำเสนอตามกฎของศิลปะ ดังนั้นรูปปั้นของพระเยซูเจ้าในร่างเด็กภาษาอังกฤษนั้นตัดกາดอนน่าแบบโรมานีสก์และกอธิค ตลอดจนได้ทรงสภาพเป็นทารกพระเจ้าทั้งแต่ขวบปีแรกของชีวิต อย่างไรก็ตาม ณ จุดนี้การแบ่งแยกระหว่างสิรร์กับโลกมนุษย์ยังเหมือนเดิม.

ยกตัวอย่างของแพเชอร์ที่เป็นศิลปินมีรากฐานจากศิลปะกอธิค แต่เป็นที่รู้จักในความสำเร็จสูงด้านศิลปะเรื่องราวของมนุษย์ โดยอาศัยการค้นพบและความสำเร็จของศิลปะเรื่องราวสิรร์แบบกอธิค ภาพเขียนบนปีกแห่นญูชาแสดงเหตุการณ์ต่างๆ บนโลกมนุษย์ โดยอาศัยการค้นพบและความสำเร็จของศิลปะเรื่องราวสิรร์แบบกอธิค ภาพการชลิบทางพระเยซูเป็นตัวอย่างชั้นหนึ่ง แต่ที่สำคัญเป็นส่วนภาพทั้งหมดของพระนักบุญที่ปฏิบัติงานอย่างละเอียดอ่อนแสดงทักษะทางศิลปะ การแสดงด้านสถาปัตยกรรมการวางแผนที่แขนงและท่วงท่าของผู้เฝ้าชม ยืนยันถึงความพึงใจของแพเชอร์ในการสร้างภาพเส้นลั้นส่วนและการย่อส่วน ศิลปะแครอลิกแบบบารอคอาศัยองค์ความรู้และทักษะทางเทคโนโลยีอย่างเดียวกันแต่ใช้ในบริบทต่างกัน เพราะเป้าหมายของศิลปะบารอคคือการสร้างภาพลวงตา ขณะที่ผู้ครรภาราเฝ้าดูท่อนขาคล้ายจริงของบรรดาหนังบุญ หรือแม้ขณะที่พระเยซูคริสต์ หรือพระแม่พระมหาจารินีกำลังเลื่อนหายไปในกลุ่มเมฆที่ว่าด้วยทักษะให้ดูสมจริงบันหังคานทรงถ้วยกลมแบบบารอค (Baroque cupola) หรือแม้โครงห้องคานแบบกอธิค (Gothic arches) โดยภาพลวงตาทำให้ผู้ครรภาราเชื่อในปฏิบัติการ ผู้ครรภารามองไม่เห็นสิ่งที่เกิดขึ้นหนีอคริสต์ของพวกเขาริบ ฯ หรือทั้งนี้เนื่องด้วยผู้มีอิทธิพลที่สมบูรณ์แบบของประจารย์ศิลปินบารอคที่ให้ความรู้สึกและอารมณ์ที่แสดงออกที่เด่นชัดโดยท่าทางและใบหน้าในภาพเหตุการณ์.

ประติมารรมบารอคได้พัฒนาทักษะที่ดูเหมือนว่าจะเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างวัสดุที่ลดทอนความแข็งแกร่งของหินอ่อนและไม้ แทนนญูชาที่เต็มไปด้วยรูปหุ่นที่ล่องลอยไว้หน้าหนัก ภารณ์ที่ปลิวพลัวไว้ และเมฆบนห้องฟ้า ซึ่งโดย

ความเป็นจริงจำลองด้วยหินและวัสดุแข็งมีน้ำหนัก ความสามารถของศิลปินบารอคในการสร้างภาพลวงตาเยี่ยงนั้นได้ประทับใจ แต่ก็ไม่สามารถดึงความรู้สึกได้ลึกซึ้งมากนัก เพราะเป็นการกระทำที่ไม่จริงใจ สิรร์ที่เกินจริงทำให้เกิดรู้สึกໄว้ความคิดถึงที่ แล้วชวนให้สัมผัสรู้เหตุใดเหล่าเทพบุตรทารกทั้งหลายจึงไม่ถูกขับออกไป อะไรทำให้พวกเขากองผาสุกได้ตลอดแม้ในช่วงปลายยุคบารอค ขอแนะนำว่าภาวะลวงตาที่เกิดจากภาพเทพบุตรทารกเหล่านี้แสดงถึงอารมณ์ความรู้สึกที่แท้จริง พวกเขากลับแสดงสัญลักษณ์แห่งความเป็นจริงของชีวิตมนุษย์ทุกคนที่ต้องผ่านประสบการณ์ในช่วงอายุเท่าเทพบุตรทารกเหล่านั้น.

ถ้าเราเทพบุตรของความเชื่อเรื่องตัวอย่างงานประเพณีศิลปะ ก็จะประสบกับสิ่งผิดสมระหัวว่างความเป็นจริงกับความอัศจรรย์ ใบหน้าของพวกเขากล้ายชีวิตจริง มีลักษณะเกินจริงของความเป็นมนุษย์ ที่เป็นเหตุโน้มน้าวสัญชาตญาณปักป้องผู้อ่อนวัย (Lorenzo P.C. ๒๕๑๔) แก้มที่อวบอิ่มและหน้าผากโหนกกลมของเหล่าเทพบุตรทารกอาจอ่อนความหวานกว่าสารหวาน แต่ก็เป็นความอุบอิ่วน้ำที่ดูดีกว่าเด็กวัย ๓ ขวบที่รู้ไปจะเป็น และยังมีความสามารถในการควบคุมร่างกายของพวกเข้าได้ดีกว่าเด็กในวัยนี้จะทำได้ กิจกรรมต่างๆ ของพวกเขายังคงเป็นเลกซ์ที่มีความเพ้อฝัน ไม่เพียงแต่ที่พวกเขามีความสามารถทางเหินเดินอากาศได้ พวกเขายังสามารถแสดงอภินิหารที่เกินพลังของเด็กทั่วไป นอกเหนือนั้น พวกเขายังมีสิทธิ์ครอบครองที่จะโบยบินไปในทุกหนทุกแห่งในสรวงสวรรค์และไม่ได้อยู่ภายใต้กฎหมายการปกครองใดๆ ทำให้พวกเขามีความสามารถบินเหนือองค์さまแห่งพระผู้เป็นเจ้า หรือแม้แต่เออบมองลอดได้กรีบกร่องเหล่านักบุญ.

สิ่งทั้งหมดนี้สอดคล้องกับสภาวะจิตใจของเด็กอายุน้อยแต่ละคนที่ได้ผ่านการหัดเดิน ผ่านการสร้างสัมพันธ์กับมิตรใหม่ หัดพูด และความสามารถเรียกความทรงจำ เรียนรู้การออกเสียงเรียกบุคคลคนแรกที่ล้มผ้า และล้มผ้าได้ถึงพังที่เรียกว่าจักดัจรง ฯ การได้เรียนรู้อย่างมากมายในเวลาสั้นทำให้เด็กได้เข้าใจพังประถานได้ ฯ ที่ใกล้เอื้อม เมื่อเด็กทารกเหล่านี้ได้สัมผัสรู้ที่เชื่อมต่อของพวกเขารังแรก ดูเหมือนว่าจะไม่มีอะไรที่จะหยุดการเติมเต็มความประถานฯ พวกเขาก็จะครอบครองบิดามารดาแบบที่ประถานฯ ถ้าไม่ใช่ในวันนี้ก็จะเป็นวันพรุ่งนี้แน่นอน.

จิตวิเคราะห์ได้สอนเราว่าระยะพัฒนาการที่ดีที่สุดเป็นไป

ได้โดยปราศจากความเลี่ยหาย ถ้าช่วงเริ่มต้นของความช้ำบซึ่งสมใจอย่าง ก็เกิดก่อนการรู้จักหักห้ามใจตนและการเปลี่ยนถ่ายที่ตามมาภายหลัง การแเรกเริ่มของสภาพลงตากความยิ่งใหญ่ของพระเจ้าและพังทางเพศนั้นสำคัญสำหรับการยอมรับโลกแห่งความเป็นจริงซึ่งเกิดขึ้นในระยะต่อมาของเด็ก oedipal*. หรืออาจเป็นเพียงเพราะมันทำให้สภาพลงตากองอยู่ตลอดไป เช่นเดียวกับการอุดที่มีพลังสร้างภาพต่าง ๆ ของสภาวะลงตากที่เป็นประโยชน์ที่ทุก ๆ คนต้องเรียนรู้ประสบการณ์จึงจะเข้าใจเห็นอีมันได้ ไม่เหมือนกับเด็กที่กำลังโต เหล่าเทพบุตรทารกมีปีกสามารถคงอยู่ในภาวะที่ผ้าสูกโดยปราศจากความสงสัยว่าจะร่วงหล่น ในขณะที่ราพินิจพิจารณาภาพเขากลับ มีความรู้สึกพอใจบางอย่างที่สูญหายไปได้กลับคืนมาโดยไม่ถูกปักคุณด้วยความผิด ไม่ใช่ชีวิตจะเป็นอย่างไร เทพบุตรทารก

มีปีกเป็นเพียงภาพของสิ่งมีชีวิตในจินตนาการที่คงอยู่อย่างปลดภัยในโลกแห่งคิลปกรรม.

ทวยเทพยดาทารกมีปีกจากทารก Eros ในนิยายกรีกเป็นเรื่องน่าสนใจ ความสามารถของผู้ใหญ่ที่จะมีความรักและเลือกคู่นอนแท้จริงแล้วส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับลิขิตความรักครั้งแรกของทารก ในความเข้าใจนี้เข้าใจได้กับความคิดที่ว่าเด็กน้อยควรจะควบคุมศรัทธาที่ก่อให้เกิดความเสื่อมทางเพศของผู้ใหญ่ ในขณะที่เทพนิจิราณ่าเหล่าเทพบุตรทารกมีปีกและเทพบุตรเด็กแห่งชนเผ่าโอลฟ์กัง เรายังได้รับโอกาสให้เป็นตัวแทนที่จะเรียนรู้ประสบการณ์ของการเริ่มระยะ Oedipal และต่อจากนั้น ชีวิตภายใต้ของเรายังได้รับคุณภาพเพิ่มเติมเมื่อเราได้เข้าสู่ความทรงจำที่ถูกลืม และป้องปารามความเพ้อฝันวัยเด็กโดยปราศจากความกลัวการถูกถอย.

จากผู้แปล: เนื้อหาหลักในบทมีเพียงว่าศิลปกรรมแบบเรอเนสซองค์ และบางครั้ง ที่ประดับแต่งบนชานในโบสถ์ชนิดโอลฟ์กัง อาจนำมาสื่อแสดงสภาวะจิตเริ่มในวัยทารกและพัฒนาต่อมาจนถึงก่อนวัยรุ่น ผู้แปลพยายามทำให้พิเคราะห์สภาวะจิตทำงานของเด็กนี้ในเด็กอายุ ๘-๑๐ ปี ซึ่งเป็นงานวิจัยขั้นพื้นฐานของผู้แปล ซึ่งดังใจว่าจะทำการวิจัยต่ออยอดให้ได้ข้อมูลที่ลึกซึ้งและกว้างขวางของสถาปัตย์. (เอกสาร: เลิศศิริ บวรกิตติ. การแสดงออกทางศิลปะของเด็กอายุ ๘-๑๐ ปี. วารสารสาขาวรรณสุขมหาวิทยาลัยบูรพา ๒๕๕๐; ๒:๖๘-๗๔.)

Abstract

“The Angels of St. Wolfgang”: Representation of Infancy and Childhood in the Art of the Renaissance and of the Baroque

Lertsiri Bovornkitti*

*Faculty of Fine Arts, Srinakharinwirot University, Bangkok

This paper was translated and edited from the chapter 18 article entitled “Art as Therapy” by Edith Kramer. She brilliantly used the renowned art architecture of the world-famous double altars in the pilgrimage church of St. Wolfgang in Austria (i.e., the first one that combines high Gothic and Renaissance elements created by the great Tyrolean woodcarver and painter Michael Pacher in 1461-1511, and another remarkable altar created by the Bavarian Baroque sculptor Thomas Schwanthaler in 1676, flanking Pacher’s on the left) to represent psychoanalytically the action’s emotional significance through an extensive vocabulary of gestures and facial expression, perfected by the illusions embodied in the winged angels, as emotional truth.

Key words: The Angels of St. Wolfgang, Pacher Altar, Schwanthaler Altar

*Oedipal เป็นคำวิเตชณ์หมายความว่าเกี่ยวกับ Oedipus.

ในนิยายกรีกในราชน Oedipus เป็นราชบุตรของพระราชา Laius และราชินี Jocasta แห่ง Thebes. เมื่อประชุม ให้หัวลงทำนายว่าในวันข้างหน้าราชกุุมารองค์นี้จะทำปีตุณาต และอภิเศกสมรสกับพระมารดา Oedipus จึงถูกนำไปทิ้ง แต่ก็รอดชีวิตจนเติบใหญ่ และโดยความไม่รู้ชาติกำเนิด ก็ได้ทำปีตุณาตและอภิเศกสมรสกับพระมารดาตัวเอง ต่อมาเมื่อความจริงปรากฏ Jacosta ทำอัตวินิภากธรรม และ Oedipus ทำลายดวงตาตัวเอง. (จาก Merriam-Webster’s Medical Dictionary OnLine)